

Tusagassiorfinnut nalunaarut Pressemeddelelse

Nunatsinni nappaatip sakiilluutip (TB) atugaanera

Sap. ak. siuliani nunarsuaq tamakkerlugu TB akiorniarlugu ataatsimut iliuseqarnissamik inerisaaniarlutik nunarsuaq tamakkerlugu aqutsisut New York-imi FN-imi naapipput. Aatsaat taama ataatsimiittoqarpoq nunatsinniillu ataatsimiinnissaq sioqqullugu TB-p nappaatit atugaanera pillugu paasissutissanik nassiussisoqarluni.

Ulloq/Brevdato: 02-10-2018
Suliap/Sags nr.2018-1920
All./Dok. nr. 47

FN-ip ataatsimeersuarneranut atatillugu ataatsimiinneq ingerlanneqarpoq. Nunarsuarmi TB akiorniarlugu ataatsimoorluni iliuseqarnissamik inerisaanissaq siunertaralugu, nunarsuaq tamakkerlugu aqutsisut naapeqatigeerngaarput. Ataatsimoorluni iliuseqarnikkut nunarsuarmi nappaatip tamatuma tuniluuttup unitsinneqarnissaata piumasaqaataanera ataatsimiinnermi qulequtarineqarpoq: "United to end tuberculosis: an urgent global response to a global epidemic". Ataatsimiinnissaq sioqqullugu nunatsinni qanoq inissisimaneq pillugu paasissutissanik nassiussisoqarpoq.

Postboks 120
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 51 92
Fax (+299) 32 51 30
E-mail: nun@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Iliuseqarnerup malitsigisaanik Nunatsinni Nakorsaaneqarfik nunatsinni nappaatip atugaanera pillugu tunngaviumik paasissutissanik saqqummiussivoq.

Nunatsinni sakiilluummik (TB) nappaateqarneq

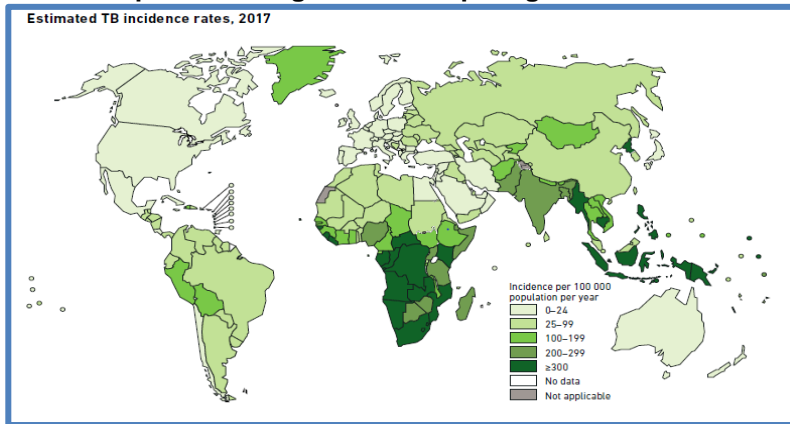
TB nappaataavoq tuniluuttoq 80-ikkut qiteqqunneranniit 2010-ip tungaanut atuagaanera annertusiartortoq. 2010-mi amerlanerpaallutik 115-inik ilapput taamaalillutillu innuttaasut 100.000-iuppata 205-it missaat tunillatsissimallutik. Maanna nappaatip atugaanera annikillingaatsiarpoq, ukiunilu arlertuni nappaateqalersartut ukiumut 55-it 85-illu akornanniipput taamaalillutillu innuttaasut 100.000-iuppata ukiumut 100-inik ilasarlutik. Nappaatip atuagaanera nunanut allanut sanilliullugu sulii annertuvoq (nunap assinga takuuk)

Nunatsinni TB-mik pitsaaliuineq akiuiniarnerlu suliniutaapput, iliuserisallu pitsaanerulersinniarlugit nuna tamakkerlugu iliussissatut siunniussat naleqqussarneqartuarlutik. TB-mut tunngatillugu immikkut ilisimasalinnit ilaatigut WHO-meersunit iliussissatut innersuussanik suliaqartunit, 2010-mi 2016-imilu nunarput tikeraarneqarpoq. Innersuussutaat TB akiorniarlugu nuna tamakkerlugu iliussissatut siunniussanut ilanngunneqarput.

- Nunatsinni innuttaasut 100.000-iuppata ukiumut TB-mik nappaateqartut 100-nik ilasarpit. Nappaatip atugaanera ukiumit ukiumut nikerariarluni ukiuni arlertuni allanngorsimangilaq.
- TB nunarput tamakkerlugu atugaavoq, Kujataanili Tunumilu atugaanera annertunerulluni. TB inuttut atukkatigut annertuumik ajornartorsiuteqartuni atugaanerujussuvoq.

- Ataatsikkut TB-mik HIV-millu tunillatsissimaneq nunatsinni qaqtigoorpoq.
- Tappiorannartup TB-mik nappaateqalersitsisartup nalinginnaasumik TB-mut nakorsaatinut akiuussinnaalersimanera qaqtigoorpoq. Taama nappaatilinnut Peqqinnissaqarfimmi atortussatigut/initigut periarfissat killeqarnerat immikkut unammilligassiivoq.
- Meeqqat TB-mut akiuussutissinneqartarput. Nunarput tamakkerlugu akiuussutissinneqartartut amerlapput.
- Nunatsinni nuna tamakkerlugu TB-mik akiuiniarnermi 2017-imiit 2021-imut iliuusissatut siunniussat naapertorlugit, TB-mik akiuiniarneq ingerlanneqarpoq. TB-mik akiuiniarnerup Peqqinnissaqarfiinnaanngitsumit inuiaqatigiinnili immikkoortut assigiinngitsut iliuuseqarnissaannik piumasaqaatitaqarnera qitiutinneqarpoq.
- TB akiorniarlugu iliuusissatut siunniussani, TB-mik tuniluuttumik nappaatillit nappaammut ersiuteqalerneranniit piaarnerpaamik nassarinissaat qitiutinneqarpoq. Tunillatsissimasunut nappaateqalersimanngitsunulli immikkut toqqakkanut, pitsaaliuinerlut atatilugit nakorsartinneq neqeroorutaavoq.
- Inunnik immikkut toqqakkanik misissuinerlut tunillatsissimasinnaasunik misissuineq ingerlanneqarpoq, innuttaasunilli tamanik misissuinsarnerit ingerlanneqassaarput.
- Nappaammik suussusersiniaasarneq pitsaassuserlu peqqinnissaqarfimmilu sulisunik TB-mut tunngasunik immikkut suliaqartussanik atorfinittisinnaneq pitsaanerulersissinnaajumallugit, TB akiorniarlugu iliuusissatut siunniussat immikkut tapiiffigineqarput.
- TB-mik akiuiniarneq pissutsinit assigiinngitsunit ilaatigut TB-mik nappaatillit nunatsinni siammarsimanerannik ajornartorsiortinneqarpoq. Piginnaasalinnik sulisussarsiniarneq unammilligassaavortaaq annertoq.
- Kalaallit Danmarkimi najugallit inuttut atukkatigut sanngiiffeqartut TB-mik nappaateqalernissamut immikkut navianartorsiorput. Ukiuni tulleriinni nunatsinni najugaqartunit amerlaneroqalutik- ukiut tamaasa 50-it sinneqartut TB-mik nappaateqalersarput.

Nunarsuaq tamakkerlugu sakiilluutip atugaaneranut takussutissiaq, 2017:

Najoqqutarisaq: Global Tuberculosis Report 2018

Ukunani annertunerusumik paasisassarsiorit:

United Nations. High-level meeting on the fight to end tuberculosis:

<https://www.un.org/pga/73/event-detail/fight-to-end-tuberculosis/>

TB akiorniarlugu 2017-imiit 2021-imut nuna tamakkerlugu iliuusissatut siunniussat:

https://nun.gl/Emner/Udgivelser/Tuberkulose?sc_lang=kl-GL

Paasisutissat sukumiinerusut Rikke Bruun de Neergaard oqarasuaatikkut: +299 345189 imal. e-mailikkut: rbdn@nanoq.gl attaveqarnikkut pissarsiarineqarsinnaapput.